

№91
2019

ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»**

ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

Випуск 91

Вінниця
ТОВ «ТВОРИ»
2019

П 78 **Проблеми освіти:** збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2019. – Вип. 91. – 270 с.

Збірник наукових праць, присвячений актуальним проблемам вищої освіти в умовах євроінтеграційних освітніх змін. У збірнику представлено теоретико-методологічні засади формування творчого потенціалу особистості майбутнього фахівця у закладах вищої освіти; проблеми актуалізації і розвитку духовно-моральної особистості; інноваційні підходи до професійної підготовки компетентних фахівців; напрями вдосконалення змісту та методів підвищення якості педагогічної підготовки майбутніх учителів на концептуальних засадах «Нової української школи».

Для широкого кола освітян, науковців, усіх, хто цікавиться інноваційними технологіями в освіті.

Збірник входить до Переліку наукових фахових видань України (Наказ МОН від 24.10.2017 № 1413), в яких можуть бути опубліковані результати дисертаційних робіт у галузі педагогіки на здобуття ступенів доктора наук, кандидата наук та доктора філософії.

Головний редактор: Завалевський Ю. І., д-р пед. наук, професор.

Редакційна колегія:

Гончарова Н.О. – канд. пед. наук; Дубасенюк О.А. – д-р пед. наук, професор, почесний академік НАПН України; Євтух М.Б. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Ельбрехт О. М. – д-р пед. наук, доцент; Жалдак М. І. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Ївженко Ю. В. – канд. пед. наук (відповідальний секретар); Клокар Н. І. – д-р пед. наук, професор; Кремінський Б.Г. – д-р пед. наук, доцент; Луговий В. І. д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України, перший віце-президент НАПН України; Леута О. І. – д-р філос.наук, професор; Ляшенко О. І. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Олійник В. В. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Польштуржискі Йозеф – доктор хабілітований, доцент, професор Варшавського університету (Полоцьк, Польща); Прокопенко І. Ф. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Радкевич В. О. – д-р пед. наук, професор, дійсний член НАПН України; Сафонов Ю. М. – д-р екон. наук, професор (заступник головного редактора); Удалова О. Ю. – канд. пед. наук, доцент; Чайковський А. С. – д-р істор. наук, професор.

В і д п о в і д а л ь н і з а в и п у с к: Вознюк О. В., – д-р пед. наук, доцент; Ївженко Ю. В. – канд. пед. наук; Мороз М. О. – канд. пед. наук.

Адреса редколегії: 03035, Київ, вул. Митрополита Василя Липківського, 36, каб. 319, тел: (044) 248-23-09, E-mail: p_education@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 22200 – 12100ПР від 08 липня 2016 року.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (протокол № 3 від 27 березня 2019)

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей. Редколегія залишає за собою право скорочувати та редагувати подані матеріали. Рукописи не повертаються.

ЗМІСТ

Андрійчук О. І. Готовність учителів історії до формування складників історичної компетентності учнів (за результатами анкетування вчителів історії).....	7
Антонова О. Є. Особливості підготовки креативного фахівця: досвід закладів вищої освіти України.....	11
Бегас Л. Д. Особливості театралізованої діяльності в загальній та спеціальній педагогіці	16
Бекірова А. Р. Компетентнісний підхід як методологічна основа формування професійної суб'єктності майбутніх учителів початкових класів	19
Біда Д. Д. Ресурсний центр «Колосок» як складова STEM-освіти в Україні.....	25
Бондарчук С. Л. Формування мотиваційної системи активізації креативної діяльності майбутніх учителів образотворчого мистецтва.....	33
Бутенко О. Г., Воєдило О.В. Модернізація змісту професійної підготовки майбутніх педагогів до гендерного виховання дітей у контексті концепції розвитку педагогічної освіти.....	38
Бянь Лулу Методичне забезпечення формування культури мовлення студентів з КНР у процесі професійної підготовки	43
Валенкевич О.В. Методологічні основи музейної педагогіки.....	48
Ващук О. В. Проблема діагностики потенціалів інтелектуального розвитку особистості та причин дисгармонії розвитку особистості	53
Веремюк Л.Л. Культуроорієнтовані підходи до викладання іноземної мови у педагогічних ЗВО	59
Вільш Іоланта (Wilsz J.) Самоуправлінська активність особистості в контексті цінностей її сталих індивідуальних рис (Aktywność samorozwojowa jednostki w kontekście wartości jej stałych indywidualnych cech osobowości).....	63

Вітвицька С. С. Професійно-педагогічна спрямованість як необхідний компонент готовності майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в умовах нової української школи ..	67
Власенко О.М. Громадянська компетентність у новій українській школі: дидактичні аспекти формування та розвитку	72
Влодарська-Золя Лілія (Włodarska-Zoła L.) Управління в еволюційному середовищі організації (Zarządzanie w ewoluującym otoczeniu organizacji)	77
Вознюк О. В. Головні аспекти теорії ноосферної освіти.....	81
Гаврилюк С.М., Дудник Н.А. Створення ситуації творчого успіху як передумови професійного розвитку майбутніх вихователів.....	87
Герасимчук О.Л., Корбут М. Б. Екологічна стежка як засіб формування екологічної культури особистості	92
Гилярська О. І. Риторична підготовка майбутніх учителів у педагогічних коледжах як педагогічна проблема	96
Гоголь Н. В. Медіаосвітні ресурси як засіб реалізації культурологічного підходу в шкільній літературній освіті	104
Горбенко С. Л., Патрикєєва О. О., Василяшко І. П., Лозова О. В. Організація STEM-навчання у закладах освіти	109
<i>Гордаш А. М.</i> <i>Генералізація арт-парадигм в освітній методології становлення основ художньої майстерності митця.....</i>	115
Горобець О. В., Горобець С. М. Формування екологічної відповідальності в процесі професійної підготовки економістів	123
Демченко І.І., Білан В. А. (Demchenko I., Bilan V.) Corrective opportunities of the use of art therapy methods in a teacher-defectologist's work	130
Дубасенюк О. А. Методологічні засади наукової діяльності у закладах вищої освіти, реалізовані у наукових працях академіка АМСКП Д. В. Чернілевського	135
Дука Т. М., Підлипняк І. Ю. Особливості розвитку професійного потенціалу майбутнього педагога засобами інноваційних технологій	141

.. 67	Ельбрехт О.М. Глобалізаційний контекст розвитку шкільної освіти США	146
.. 72	Євдоченко О. С. Діяльнісний підхід до формування експериментальних умінь як складової професійної компетентності майбутніх хіміків.....	152
. 77	Желанова В. В. Логіка формування навичок партнерства у майбутніх педагогів в освітньому середовищі ЗВО	157
. 81	Завязун Т. В. Психолого-педагогічний супровід розвитку мовлення дітей дошкільного віку з труднощами комунікації в ігровій діяльності	161
87	Залевський П. М. Зміст компетентнісної підготовки майбутніх учителів музики в закладах вищої освіти.....	166
92	Залізник А. М. Формування професійної компетентності майбутнього вихователя як запорука його успішної діяльності	170
96	Зеленюк С. В. Інформаційно-комп'ютерні технології як засіб формування інформаційної культури майбутнього вчителя музики	174
104	Зелінська І. С. Педагогічні засади впровадження дидактичних ігор на уроках музичного мистецтва в умовах сучасної школи.....	179
09	Іськова Л. М. Розвиток навичок художньої інтерпретації в процесі вокальної підготовки майбутніх учителів музики.....	183
15	Іщенко Л. В., Журавко Т. В. Розвиток творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку засобами збагачення і активізації словника	186
23	Карнаух Л. П., Авраменко О. О. Теоретичні засади соціального розвитку особистості дошкільника в умовах сучасного суспільства	192
0	Киlivник В. В. Педагогічна модель формування соціокультурної компетентності майбутнього вчителя іноземної мови (англійської) в умовах коледжу	196
5	Ковальчук В. А. Рівневий аналіз сформованості педагогічно-спеціалізованої компетентності майбутніх учителів в умовах варіативності освітньо-виховних систем	203

Козак Н. Д. Елементи інноватики в розвитку художньої творчості старших дошкільників.....	211
Козаченко Г. В. Змістова структура педагогічної компетентності викладачів фармацевтичного профілю	215
Козлакова Г. О. Університетська освіта: виклики XXI століття	222
Козловський Ю. М., Козловська І. М. Морально-релігійні аспекти діяльності викладача закладу вищої технічної освіти	229
Колеснікова І. В. Медіакультура сучасного вчителя: від теорії до практики	233
Колісник Л. В. Професійна культура педагога – основа формування педагогічної майстерності студента вищої школи	237
Колонтаєвська С. В. Особливості використання дитячої мультиплікації як засіб виховання основ культури поведінки старших дошкільників	241
Коновальчук І. М. Терміносистема проблеми готовності майбутніх учителів початкових класів до міжособистісної взаємодії з дітьми та батьками в ситуації конфлікту	246
Королук О. М. Формування методичної компетентності майбутнього вчителя математики	251
Кочубей Т. Д. Духовно-творчі вектори виховання особистості в українській народній педагогіці XIX–XX ст.....	256
Погребняк В., Дашковская Е., Солоденко А. Система вищої освіти України: сучасний стан та перспективи розвитку	264

Л.Д. Бегас,
кандидат педагогічних наук, доцент,
(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань)
begasld@ukr.net
ORCID ID: E-1348-2019E – 1348-2019

ОСОБЛИВОСТІ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАГАЛЬНІЙ ТА СПЕЦІАЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

У статті представлена практична частина логопеда в роботі із заїкуватими дітьми. Дослідження присвячено проблемі корекції заїкання дітей старшого дошкільного віку засобами театралізованої діяльності. В даній роботі сформульовані психолого-педагогічні умови в досягненні позитивних результатів та корекційно-формувального навчання. Визначені поетапні напрями художньо-мовленнєвої діяльності та етапи методики корекції заїкання дітей старшого дошкільного віку засобами театралізованої діяльності.

Ключові слова: заїкання, старший дошкільний вік, темпо-ритмічна організація мовлення, театралізована діяльність, корекція.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. В сучасній модернізації вітчизняної державної спеціальної освіти відбуваються суттєві зміни. У спеціальних дошкільних навчальних закладах для дітей із порушеннями мовлення ці зміни відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» стосуються обов'язкового освітнього рівня та змісту навчання. Ідеологія освіти дітей із вадами мовлення виникла на ґрунті сучасного розуміння прав людини.

Аналіз основних досліджень і публікацій із зазначеної проблеми. Ця тенденція зумовлена ратифікацією міжнародних декларацій, щодо прийняття українських законодавчих актів, які зазначають й виголошують сприяння організаційній перебудові освіти у напрямі впровадження інтегрованого та інклюзивного навчання (В. Бондар, В. Синьов, С. Конопляста, В. Тарасун, С. Федоренко, Л. Фомічова, А. Шевцов, М. Шеремет, Д. Шульженко, та ін.) [1]. Серед наукових дослідженнях, таких як: Г. Костюшко, Н. Нечай, Л. Серих, В. Шахрай, визначено, що театралізована діяльність має величезні можливості для збагачення та розкриття творчого потенціалу дітей дошкільного віку. Роль театралізованої діяльності у їх всебічному розвитку висвітлено у працях Л. Артемової, О. Аматыєвої, Р. Жуковської, Ю. Рубіної та інших [2]. Акторські здібності дітей дошкільного віку визначає О. Аматыєва. Вона його вбачає, як рівень прояву індивіда, що забезпечує стійкий інтерес та успіх у художньо-мовленнєвій діяльності (виразний переказ художніх творів) та успішне виконання ролей у театральній ігровій діяльності. Тож, акторські здібності є частиною артистичних здібностей.

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Театралізована діяльність виступає, активності, один із найулюбленіших видів творчості як звичайних дітей, так і дітей які мають особливі потреби в розвитку. Ще в своїх працях С. Русова довела природність «драматичного інстинкту малюків».

Діти щиро включаються у театральну діяльність, стимульовані літературними, ігровими, особистісними мотивами. У них з'являється потреба в грі. Також вплив літературного твору, у дітей викликає самовираження, спілкування, самопізнання себе через відтворення різних образів.

Такий стан є у відвертому, щирсердному ставленні до художнього образу, втіленні його в різних формах театралізованої діяльності. Дитина виявляє рівень художньо-естетичного сприймання, мовленнєву компетенцію, певні знання, вміння, навички, здобуті нею раніше в умовах спеціально організованого навчання [3].

Види театралізованої діяльності старших дошкільників класифікують: за способом організації (індивідуальні чи колективні ігри), за змістом театралізованої діяльності (ігри за сюжетами літературних творів, ігри-драматизації, інсценування), за видами ігрового матеріалу (театр ляльок, театр іграшок, пальчиковий театр тощо) [4].

Театралізовані ігри використовуються під час навчання дошкільників розповіді за сюжетом картини. Працюючи з картинами, на яких зображені предмети чи (об'єкт) в діях, педагог пропонує дітям спочатку показати картину та перерахувати деталі зображені на ній.

На даному етапі обов'язково проводиться драматизація, для того щоб перевірити розуміння дітьми значення слів: вони повинні показати за допомогою пантоміми дію, зображену на картині [4]. Більшість методик театралізованих ігор дошкільників (Р. Жуковської, Л. Артемової та ін.) є методиками організації сюжетно-рольової гри [4]. Інсценування, як вивчення художнього твору розглядає методика навчання літератури (О. Акулова, І. Костіна, В. Лазарева, В. Острогорський та ін.). Проблема використання театральній ігровій діяльності у виховному процесі розробляється соціально-педагогічною (В. Букатов, О. Єршова, Т. Пеня та ін.).

Для того щоб створити у дітей цілісну уяву про різні художні засоби, за допомогою яких можна намалювати картину, О. Єршова – рекомендує проводити ігри та ігрові завдання на співвідношення різних картинок, предметів одного найменування.

Так, Л. Фесюкова розробила спеціальні заняття «Світ казок», які проводяться в кімнаті казок. Основою цих занять являються авторські казки. На цих заняттях синтезуються різні види діяльності. Проводяться вони, з усіма дітьми, по підгрупах, та індивідуально [2].

На заняттях з казкотерапії реалізуються такі завдання: розуміння дитиною себе: розвиток вміння впізнавати себе у дзеркалі, на фотографії, у відеофільмі, розпізнавати свій емоційний стан, оцінювання його; формування вміння за допомогою міміки показувати настрій: радість, гнів, подив, переляк, засмучення; розвиток навичок емоційного спілкування дітей один з одним та з дорослими; навчання немовним (міміка, пантоміміка, жест) та мовним засобам спілкування; навчання проявам своїх почуттів і настроїв відповідно до казкової ситуації; формування основ моральної поведінки; навчання найпростішій імпровізації; розвиток просторово-часової орієнтації (створення мізансцен, зміна пір року); розвиток загальної моторики в процесі використання імітаційних рухів; розвиток дрібної моторики кінцівки та пальців рук та використання пальчикових іграшок, іграшок-рукавичок й ляльок-бібабо [2].

Зазвичай, як зазначає автор, один твір (вірш, казка) розглядається протягом трьох занять. Тому перше заняття починається з невеличкої вступної бесіди. До цієї частини входять ігрові моменти, розглядання картини, та обгортки книги.

Друга частина заняття присвячена знайомству з літературним твором. Педагог переказує його, спостерігає за реакцією дітей, підсилює емоційні моменти, змінює текст для полегшення розуміння змісту, мотивів вчинків героїв.

Наступний крок проходить, як огляд твору, бесіда, ведеться словникова робота. Повторне читання супроводжується коментоване малювання та театралізацією за допомогою настільного театру, в роботі із дітьми використовують пальчикові ляльки.

На третьому занятті питання ставляться за казкою, для уточнення її змісту і ходу розповіді, діти допомагають виготовляти різні декорації. В роботі з дітьми старшого дошкільного віку використовують символічне моделювання [1].

На останньому занятті (твір, казка, або вірш) драматизується самими дітьми, де обов'язково повинні бути глядачі. Для заохочувального етапу проводиться драматизація казки з використанням костюмів. Під час підготовки до драматизації дітям надається змога роздвигати костюми, відтворити найхарактерніші рухи перед дзеркалом [5].

Наприкінці заняття з казкотерапії слід проводити ігри на розвиток дрібної моторики: аплікації, конструювання (зображення обличчя за допомогою паличок, ниток, дроту). здійснення колективне малювання на великому аркуші папері (О. Ворожцова, Л. Комісарова, С. Соломаха, Є. Трусова, Н. Чевельова та ін.) [5].

Для сучасного етапу розвитку системи спеціальної педагогіки характерний пошук і розробка нових технологій навчання і виховання дітей, оскільки навчально-пізнавальна діяльність дітей із порушенням психофізичного розвитку не завжди можлива та ефективна під час використання традиційних засобів.

Ось чому необхідне використання специфічних засобів навчання та виховання. Засоби навчання повинні відповідати принципам спеціального навчання. У зв'язку з цим цінність використання того чи іншого засобу визначається тим, наскільки воно робить навчання максимально доступним для дітей.

Сучасна спеціальна педагогіка в пошуку нових форм і засобів все частіше звертається до різноманітних видів мистецтва як до засобу розвитку і корекції. Реалізація завдань психокорекції, а також завдань соціального і морального розвитку можлива завдяки відповідним методикам. У спеціальній педагогіці засоби творчої діяльності використовуються в роботі з різними категоріями дітей із порушенням психофізичного розвитку.

Широке розповсюдження набуло використання музичних засобів виховання: промовляння слів, фраз під музику, співи (Л. Андропова, Г. Волкова, З. Ленів та інші), заняття з музичним супроводом з ритмічними рухами рух, ніг, тулуба, а в подальшому поєднання цих рухів зі співами, мелодекламацією (Л. Белякова, В. Дресвяннікова, Є. Оганесян, Р. Юрова та ін.).

Існують також різні форми організації роботи з дітьми, які базуються на використанні різноманітних музичних засобів – невеличких театралізованих композицій з використанням сольного співу, хороводів тощо (Л. Журавльова, Н. Ричкова, та ін.) [2].

Використання ігрової діяльності для корекції недоліків розвитку дітей, як то розумова відсталість, затримка психічного розвитку, порушення мовленнєвого розвитку, порушення зору, слуху є актуальною проблемою в сучасній спеціальній психології і педагогіці.

У дослідженнях, присвячених вивченню корекційно-розвиваючих можливостей ігрової діяльності, розглядаються переважно сюжетно-рольова та дидактична гра з старшими дошкільниками, які мають відхилення у розвитку. У роботі з дітьми з порушенням зору автори (Б. Коваленко, Ю. Кулагін, І. Моргуліс, Л. Солнцева та ін.) рекомендують звернути увагу на те, що саме сюжетно-рольова гра в старшому дошкільному віці вступає у пору свого розквіту: ускладнюються сюжети, вона набуває творчого характеру, виникають ігри-фантазії, ігри з правилами, режисерські ігри

У процесі драматизації моделюються різні ситуації спілкування, розвивається зв'язне мовлення – необхідна умова адаптації дитини в суспільстві. В іграх драматичного типу у дітей розвиваються особлива чуйність і увага до вчинків людей у житті, вміння бачити і розуміти значення найпростіших дій людини, її почуття, взаємовідносини з людьми, навколишнім середовищем тощо.

Адже старші дошкільники з порушеннями зору, як і діти, що мають гарний зір, люблять грати. Вони прагнуть відобразити в іграх ті враження, які отримують завдяки спостереженням за навколишнім життям та участю в ньому.

У дошкільників із ЗПР сюжетно-рольова гра має свої особливості. Методичні дослідження Н. Борякової, Л. Кузнецової, І. Марченко, Є. Слепович, С. Шевченко та інших свідчать про те, що у цієї категорії дітей потреба в ігровій діяльності значно знижена та перебуває на ранніх етапах свого становлення.

Гра має односторонній, наслідувальний характер і часто зводиться до безцільного маніпулювання. Найчастіше діти із ЗПР виконують у грі другорядні ролі або виконують роль глядачів [2].

У «Програмі виховання та навчання дітей із важкими порушеннями мовлення» (1983 р.), «Програмі навчання та виховання дітей з труднощами у навчанні» (2003 р.) для дитячих садків компенсуючого типу та в програмах «Малютко» (1991 р.), Базовій програмі виховання та навчання дітей «Я у Світі» (2009 р.), які використовуються у роботі дошкільних навчальних закладів загального типу, виділяють спеціальний розділ «Розвиток дитини в театралізованій діяльності».

В його критеріях підкреслюється, що педагог зобов'язаний: створювати умови для творчої активності дітей у театралізованій діяльності (заохочувати до творчості, розвивати здібності вільно триматися під час виступу, спонукати до імпровізації за допомогою міміки, виразних рухів, інтонації тощо); долучати дітей до театралізованого мистецтва (знайомити з театральними жанрами, з різними видами театрів); забезпечувати взаємозв'язок театралізованої із іншими видами діяльності в єдиному педагогічному процесі; створювати умови для спільної театралізованої діяльності дітей і дорослих [2].

Отже, у навчально-виховному процесі дітей дошкільного віку вагомим значенням надається театралізованій діяльності, яка дозволяє розвивати творчі здібності дошкільників, корегувати їх поведінку, мовлення, ораторські здібності, сприяє емоційному розкриттю. Виховання засобами театралізованої діяльності передбачає розвиток повноцінного сприйняття мистецтва, розуміння його мови і його специфіки.

Розвиток почуттєвого сприйняття, фантазії, емоцій, думки в процесі впливу мистецтва на дитину здійснюється завдяки цілісному переживанню та осмисленню в мистецтві життєвих явищ. Через це цілісне переживання мистецтва формує особистість в цілому, охоплюючи весь духовний світ дитини.

Висновки та перспективи подальшого дослідження проблеми. Отже, для сучасного етапу розвитку системи спеціальної педагогіки характерний пошук і розробка нових технологій навчання і виховання дітей, оскільки навчально-пізнавальна діяльність дітей із порушенням психофізичного розвитку не завжди можлива та ефективна під час використання традиційних засобів. Тому в подальшій роботі необхідне використання специфічних засобів навчання та виховання. Засоби навчання повинні відповідати принципам спеціального навчання. У зв'язку з цим цінність використання того чи іншого засобу визначається тим, наскільки воно робить навчання максимально доступним для дітей.

Сучасна спеціальна педагогіка в пошуку нових форм і засобів все частіше звертається до різноманітних видів мистецтва, як до засобу розвитку і корекції. Реалізація завдань психокорекції, а також завдань соціального і морального розвитку можлива завдяки відповідним методикам.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Шеремет М. К. Формування усного зв'язного висловлювання у дітей із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення / М. К. Шеремет, І. В. Сергеева // Хрестоматія з логопедії : Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринолалія. : навчальний посібник. / За заг. ред. М. К. Шеремет. – К. : КНТ, 2008. – С. 175-180.
2. Фесюкова Л. Б. Розвиток уяви і мовлення у дітей 4-7 років / Л. Б. Фесюкова. – Х. : Веста; Ранок, 2007. – 128 с.
3. Ленів З. П. Музикотерапія в системі корекції заїкання / З. П. Ленів, С. Проців // Корекційна педагогіка. – 2008. – №2. – С. 24-30.
4. Артемова Л. В. Театр і гра : [навч. посіб.] / Л. В. Артемова. – К. : Томіріс, 2002. – 286 с.
5. Марченко І. С. Формування творчого зв'язного мовлення у дошкільників із затримкою психічного розвитку : навчально-методичний посібник / І. С. Марченко. – К. : КНТ, 2006. – 92 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Sheremet M. K. [Formuvannya usnoho zviaznoho vyslovliuvannya u ditei iz fonetyko-fonematychnym nedorozvynenniam movlennia] / M. K. Sheremet, I. V. Sergeeva.
2. Fesiukova L. B. Rozvytok uяви i movlennia u ditei 4-7 rokiv / L. B. Fesiukova. – Kh. : [Vesta; Ranok], 2007. – 128 s.
3. Leniv Z. P. Muzykoterapiia v systemi korektsii zaikannia / Z. P. Leniv, S. Protsiv // [Korektsiina pedahohika]. – 2008. – №2. – S. 24-30.
4. Artemova L. V. Teatr i hra : [navch. posib.] / L. V. Artemova. – K. : [Tomiris], 2002. – 286 s.
5. Marchenko I. S. Formuvannya tvorchoho zviaznoho movlennia u doshkilnykiv iz zatrymkou psykhychnoho rozvytku : [navchalno-metodychnyi posibnyk] / I. S. Marchenko. – K. : KNT, 2006. – 92 s.

Бегас Л.Д. Особенности театрализованной деятельности в общей и специальной педагогике

В статье представлена практическая часть логопеда в работе с заикнувшими детьми. Исследование посвящено проблеме коррекции заикания детей старшего дошкольного возраста средствами театрализованной деятельности. В данной работе сформулированные психолого-педагогические условия в достижении позитивных результатов и

коррекційно-формувальною навчальною. Определены поэтапные направления художественно речевой деятельности и методы методики коррекции заикания детей старшего дошкольного возраста средствами театрализованной деятельности.

Ключевые слова: заикание, старший дошкольный возраст, темпо-ритмичная организация вещания, театрализованная деятельность, коррекция.

Begas L.D. Features of theatricalizing activity are in general and special pedagogics

Raising of problem in a general view and her copulas is with important scientific and practical tasks. There are substantial changes in modern modernisation of home and special education. Educations of children flawed broadcasting arose up on soil of the modern understanding of human rights. An analysis of basic researches and publications is from the marked problem. Such approach is incarnated in a tendency to development of new approaches in the studies of children with speech disorders. Exposition of basic material is with the ground of the got scientific results. In this article theatricalizing activity opens up where she comes forward, both one of types of work as ordinary children and those that have the special requirements in development. Therefore with children обов'язково it is needed to read fiction, to play, to create fairy-tales, teach children to pass to pass emotions, On employments draw, to cut out, that a child showed his creative capabilities and thus overcame the speech problems. Appropriately to execute with children a task not less than 3 employments. There are the same forms of organization works with children, that are based on the use of musical facilities. Usually facilities of studies must answer principles of the special studies. The integral in an art forms personality of child on the whole, embracing the whole spiritual world. Conclusions and prospects of further research of problem. Therefore there is the necessary use of specific facilities of studies and education in further work. The modern special pedagogics in the search of new forms and facilities all more often calls to the various types of art, as to the means of development and correction. Realization of tasks of correction, and altasks of social and moral development possible due to corresponding methodologies.

Key words: stammer, senior preschool age, темпо-ритмична organization of broadcasting, theatricalizing activity, correction.

УДК 378.147:80

А. Р. Бекірова,
кандидат педагогічних наук, доцент
(Кримський інженерно-педагогічний університет, м. Сімферополь)
t7b7@mail.ru
ORCIDID: 0000-0001-5427-9965

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У статті обґрунтовано основні методологічні вимоги компетентнісного підходу як провідного методологічного підходу до формування професійної суб'єктності майбутнього вчителя початкових класів. Наголошено, що його професійна компетентність формується в процесі творчої навчальної діяльності, в якій він є справжнім творчим суб'єктом; відповідно навчальна діяльність повинна мати для нього суб'єктний і творчий характер, бо вона формує, з одного боку, його професійну суб'єктність, а з іншого – стиль майбутньої педагогічної діяльності. Доведено, що зміст, методики, технології та види формування професійної компетентності вчителя мають системно охопити всі складові його майбутньої педагогічної діяльності та цілеспрямовано їх творчо формувати: цінності професійного буття в педагогічній діяльності та на їх основі мотивацію педагогічної діяльності в початковій школі; когнітивну складову педагогічної діяльності в початковій школі в вигляді системи психолого-педагогічних, теоретичних і практичних знань; діяльну складову педагогічної діяльності в початковій школі; практичну здатність до здійснення педагогічної діяльності в типових педагогічних ситуаціях, а також певний потенціал, який може бути перенесений на інші професійні сфери; активну суб'єктну позицію та суб'єктне ставлення до педагогічної діяльності; здатність до самодетермінації, самоорганізації та саморегуляції педагогічної діяльності як відвалини професійної суб'єктності учителя; здатність до самоконтролю та самокорегування педагогічної діяльності. Наголошено на необхідності формування творчого неповторного індивідуального стилю педагогічної діяльності.

Ключові слова: компетентнісний підхід, методологічна основа, професійна компетентність, Національна рамка кваліфікацій України, майбутні вчителі початкових класів, професійна суб'єктність, формування.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими і практичними завданнями. У ХХІ столітті компетентнісний підхід закономірно став методологією набуття освіти на всіх рівнях, у т.ч. і професійній. Він є методологічною підвалиною модернізації вищої педагогічної освіти в Україні. Системне впровадження його основних ідей і положень позитивно впливає на професійну підготовку майбутніх учителів початкових класів (далі – учителів) у вищих педагогічних навчальних закладах. У зв'язку з цим «Об'єктивне усвідомлення компетентнісного підходу в освіті та методологічне обґрунтоване його використання в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців безпосередньо залежить від розуміння сутності та змісту понять «компетенція» і «компетентність», які для української педагогіки є відносно новими, і